

Svensk författningssamling

Lag

om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen

SFS 2025:571

Publicerad
den 3 juni 2025

Utfärdad den 28 maj 2025

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen³

dels att 2 kap. ska upphöra att gälla,

dels att rubriken till lagen samt 1 kap. 1, 2, 3 och 3 a §§, 3 kap. 1–1 b, 1 d och 1 e §§ och 3 a kap. 2 a § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 2 kap., tre nya paragrafer, 1 kap. 2 b §, 3 kap. 1 f § och 4 kap. 4 §, och närmast före 1 kap. 1, 2, 2 b och 3 §§ och 3 kap. 1, 1 a, 1 d och 1 e §§ nya rubriker av följande lydelse.

Lag om hållbarhetskriterier för vissa bränslen

1 kap.

Lagens innehåll

1 §⁴ Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som förnybara bränslen och återvunna kolbränslen ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

Ord och uttryck

2 §⁵ I denna lag betyder

agrobiomassa: biomassa som produceras inom jordbruket,

avfall: varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

biobränslen: fasta, gasformiga eller flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för andra energiändamål än motordrift,

¹ Prop. 2024/25:131, bet. 2024/25:MJU17, rskr. 2024/25:221.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

³ Senaste lydelse av

lagens rubrik 2021:668

2 kap. 4 § 2021:668

2 kap. 1 § 2021:668

2 kap. 5 § 2021:668

2 kap. 1 a § 2021:668

2 kap. 6 § 2021:668

2 kap. 1 b § 2021:668

2 kap. 7 § 2021:668

2 kap. 2 § 2021:668

2 kap. 8 § 2021:668.

2 kap. 3 § 2021:668

⁴ Senaste lydelse 2021:668.

⁵ Senaste lydelse 2021:668.

biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

förnybara bränslen: biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung,

förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung: flytande och gasformiga bränslen vars energiinnehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa,

livsmedels- eller fodergrödor: stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte

1. restprodukter och avfall,
2. material som innehåller både cellulosa och lignin, eller
3. mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av bränslet och som för

1. biodrivmedel eller biobränslen börjar med

– odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, eller

– omhändertagandet av avfall eller andra restprodukter än sådana som kommer från jordbruk, vattenbruk, fiske eller skogsbruk, och

2. förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen börjar med produktionen av el och andra insatsvaror,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk: restprodukter som har uppkommit direkt i jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk och inte i relaterad industri eller bearbetning,

skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket,

skogsförnygring: att ett skogsbestånd återställs på naturlig eller konstgjord väg efter att det tidigare beståndet har avlägsnats genom avverkning eller av naturliga orsaker,

ursprungsområde: ett geografiskt avgränsat område där bränsleråvaran för skogsbiomassan tas, för vilket det finns tillförlitlig och oberoende information och där förhållandena är tillräckligt homogena för att riskerna i fråga om skogsbiomassans hållbarhet och lagenlighet ska kunna bedömas,

återvunna kolbränslen: flytande och gasformiga bränslen som produceras från

1. flytande eller fast avfall av icke-förnybart ursprung som inte lämpar sig för materialåtervinning,

2. gaser från hantering av avfall av icke-biologiskt ursprung, eller

3. avgaser av icke-förnybart ursprung som framställs som en oundviklig och oavsiktlig följd av produktionsprocessen i en industrianläggning.

2 b § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Krav på att hållbarhetskriterier ska vara uppfyllda

3 §⁶ För att förnybara bränslen och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska de hållbarhetskriterier i 2 kap. som gäller för bränslet vara uppfyllda.

I fråga om fasta biobränslen och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast

1. fasta biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,

2. gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,

3. gasformiga biobränslen som produceras i anläggningar med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme, och

4. fasta eller gasformiga biobränslen som någon är rapporteringsskyldig för enligt 3 kap. 1 § första stycket 8.

Fast kommunalt avfall från biomassa som används för produktion av el, värme och kyla ska anses som hållbart även om hållbarhetskriterierna i 2 kap. inte är uppfyllda.

3 a §⁷ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med anläggningar, sammanlagd installerad tillförd effekt och genomsnittligt biometanflöde.

2 kap. Hållbarhetskriterier

Minskade utsläpp av växthusgaser

1 § För att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 70 procent.

2 § För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter den 20 november 2023.

3 § För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av

⁶ Senaste lydelse 2021:668.

⁷ Senaste lydelse 2021:668. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen inte omfattas av 2 a, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

4 § För att biodrivmedel och flytande biobränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 50 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift senast den 5 oktober 2015,

2. med minst 60 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift den 6 oktober 2015–31 december 2020, och

3. med minst 65 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift efter den 31 december 2020.

5 § En anläggning anses ha tagits i drift enligt 2–4 §§ så snart det vid anläggningen förekommer fysisk produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen eller el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser för biodrivmedel och biobränslen ska beräknas.

Markkriterier

7 § Om biodrivmedel eller biobränslen har framställts av avfall eller restprodukter, gäller markkriterierna i 8–14 §§ i den utsträckning som anges i andra stycket.

För biodrivmedel eller biobränslen som har framställts av

- restprodukter från skogsbruk gäller kriterierna i 12 och 13 §§,
- restprodukter från vattenbruk eller fiske gäller kriterierna i 8–11 §§,
- restprodukter från jordbruk gäller kriterierna i 8–11 och 14 §§, och
- avfall från jordbruk gäller kriteriet i 14 §.

8 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. urskog eller annan trädbevuxen mark med inhemska arter, där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte har störts i betydande utsträckning,

2. gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns,

3. skog eller annan trädbevuxen mark

- med stor biologisk mångfald,
- som är rik på arter och inte skadad,

- som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald, och
- där råvaruuttaget inte har varit oskadligt ur naturskyddssynpunkt,
- 4. gräsmark med en area på minst ett hektar,
- med stor biologisk mångfald,
- som i avsaknad av mänsklig verksamhet förblir gräsmark, och
- som bibehåller den naturliga artsammansättningen och sina ekologiska särdrag och processer,
- 5. gräsmark med en area på minst ett hektar,
- med stor biologisk mångfald,
- som är rik på arter och inte skadad,
- som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald,
- som i avsaknad av mänsklig verksamhet skulle upphöra att vara gräsmark, och
- där råvaruuttaget inte är nödvändigt för att bevara markens status som gräsmark med stor biologisk mångfald, eller
- 6. hedmark.

9 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark inom områden som den 1 januari 2008 eller senare har utsetts till någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts för naturskydd, eller
2. områden som har utsetts till skyddsområden för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter, som är erkända i internationella avtal eller som ingår i förteckningar som har utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen.

Första stycket gäller endast om produktion av agrobiomassa till biodrivmedel och biobränslen påverkar de syften som gäller för området.

10 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 utgjordes av någon av följande naturtyper, men som inte längre gör det när råvarorna skördas:

1. våtmark, med vilket avses mark som under hela året eller en betydande del av året är täckt eller mättad av vatten, eller
2. mark inom ett sammanhängande område med en area på minst ett hektar med träd som är högre än fem meter och med en kronslutenhet som täcker mer än 10 procent av ytan, eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden.

Första stycket 2 gäller dock inte om kronslutenheten täcker 10–30 procent av ytan och ändrad markanvändning inom området medför att kraven i 4 § uppfylls.

11 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 var torvmark, om odling och skörd av råvaran medför dränering av tidigare odikad mark.

12 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det finns både en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig inom avverkningsområdet och ett system för övervakning och kontroll av samma område som säkerställer att

1. avverkningsverksamheten sker på ett lagenligt sätt,
 2. skogsföryngring sker på avverkade arealer,
 3. arealer som utsetts för naturskydd skyddas i syfte att bevara den biologiska mångfalden och förhindra förstörelse av livsmiljöer,
 4. det vid avverkningen tas hänsyn till vikten av att bevara markens beskaffenhet och den biologiska mångfalden i enlighet med principerna för hållbart skogsbruk, i syfte att förhindra negativ påverkan, på ett sätt som undviker
 - skörd av stubbar och rötter,
 - försämring av urskog och gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns eller omvandling av sådan skog till skogsplantage, och
 - avverkning på känsliga marker,
 5. avverkningen är förenlig med krav på
 - begränsning av hyggens storlek,
 - lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för den mängd död ved som lämnas kvar vid uttag av död ved, och
 - avverkningssystem som minimerar negativ påverkan på markens beskaffenhet, på strukturer och egenskaper för biologisk mångfald och på livsmiljöer,
 6. avverkningen upprätthåller eller förbättrar skogens produktionskapacitet på lång sikt, och
 7. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 eller 11 §.
- Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om
1. det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att villkor som motsvarar dem som anges i första stycket 1–6 är uppfyllda, och
 2. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 eller 11 §.

13 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det land eller den regionala organisation för ekonomisk integration där skogsbiomassan har sitt ursprung är part i Parisavtalet och

1. har lagt fram ett sådant nationellt fastställt bidrag (NDC) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) som omfattar utsläpp från och upptag inom jordbruk, skogsbruk och mark-användning och som säkerställer att förändringar i kollager i samband med skörd eller avverkning av biomassa tillgodoses landets åtagande att minska eller begränsa utsläppen av växthusgaser i enlighet med det nationellt fastställda bidraget, eller

2. har en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig på utvinning och som syftar till att bevara och stärka kollager och kolsänkor, i enlighet med artikel 5 i Parisavtalet, och visar att rapporterade utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inte överstiger upptaget.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.

14 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av avfall eller restprodukter från jordbruk ska anses som hållbara ska det visas att det finns övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager.

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om

1. kriterier och geografisk räckvidd i fråga om de områden som anges i 8–11 §§, och
2. hur det ska visas att villkoren i 12–14 §§ är uppfyllda.

3 kap.

Rapporteringsskyldighet

1 §⁸ Rapporteringsskyldig är den som

1. enligt 5 eller 6 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel eller av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för motordrift,
2. i yrkesmässig verksamhet använder ett flytande biobränsle,
3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme eller kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,
4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme eller kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,
5. i yrkesmässig verksamhet producerar gasformiga biodrivmedel eller gasformiga biobränslen i en anläggning med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme,
6. i yrkesmässig verksamhet levererar ett gasformigt förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung till en slutkund som använder bränslet i en bränsle-cell i ett fordon, fartyg eller luftfartyg,
7. i yrkesmässig verksamhet använder ett förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung för andra ändamål än de som anges i 1 och 6, eller
8. inte omfattas av 1–7 men ansöker om hållbarhetsbesked av något annat skäl.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från rapporteringsskyldigheten enligt första stycket.

Kontrollsystem och hållbarhetsbesked

1 a §⁹ Den som är rapporteringsskyldig ska genom ett kontrollsystem säkerställa att de förnybara bränslen och återvunna kolbränslen som omfattas av rapporteringsskyldigheten anses som hållbara.

Den rapporteringsskyldige ska genom överenskommelser, direkt eller indirekt, med samtliga aktörer i hela produktionskedjan och genom stickprov hos dessa aktörer säkerställa att kravet i första stycket uppfylls.

En rapporteringsskyldigs kontrollsystem ska granskas av en oberoende granskare. Den oberoende granskaren ska i ett intyg lämna ett utlåtande om kontrollsystemet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kontrollsystem och granskning av sådana system.

⁸ Senaste lydelse 2022:170.

⁹ Senaste lydelse 2021:668.

1 b §¹⁰ Den som är rapporteringsskyldig ska till tillsynsmyndigheten ge in en beskrivning av sitt kontrollsystem tillsammans med den oberoende granskarens intyg.

Tillsynsmyndigheten ska i ett särskilt beslut fastställa om den rapporteringsskyldiges kontrollsystem uppfyller kraven enligt 1 a § (hållbarhetsbesked).

Ett hållbarhetsbesked gäller tills vidare men ska omprövas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om omprövning och styrkande av hållbarhet hos förnybara bränslen och återvunna kolbränslen.

Återkallelse av hållbarhetsbesked

1 d §¹¹ Ett hållbarhetsbesked ska återkallas helt eller delvis av tillsynsmyndigheten om

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de förnybara bränslen och återvunna kolbränslen som omfattas av hållbarhetsbeskedet inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de förnybara bränslen och återvunna kolbränslen som omfattas av hållbarhetsbeskedet inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

3. det är uppenbart att de förnybara bränslen och återvunna kolbränslen som omfattas av hållbarhetsbeskedet inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet följs.

Ett hållbarhetsbesked får även återkallas om rapporteringsskyldigheten har upphört.

Ett hållbarhetsbesked får inte återkallas om felet är ringa.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

Uppgiftsskyldighet

1 e §¹² Den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–7 ska lämna uppgifter

1. för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag,

2. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413, och

3. om sådana mängder förnybara bränslen som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket 1.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldigheten att lämna uppgifter och om undantag från den skyldigheten, och

2. att den som är rapporteringsskyldig ska informera konsumenter om vilken typ av biobränsle som används i den yrkesmässiga verksamheten och om bränslets geografiska ursprung.

¹⁰ Senaste lydelse 2021:668. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

¹¹ Senaste lydelse 2021:668.

¹² Senaste lydelse 2021:668.

1 f § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att rapportera uppgifter till den unionsdatabas som avses i artikel 31a Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

3 a kap.

2 a §¹³ För ett gasformigt biobränsle som avses i 6 a kap. 2 c § första stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi ska kontrollsystemet visa att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor.

Första stycket gäller också för ett biodrivmedel som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 4 § samma lag.

4 kap.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara underlag för att styrka uppgifter för bedömningen av hållbarhets-kriterier enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Användning eller leverans av sådana förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen som en rapporteringsskyldig hade i lager vid ikraftträdandet, eller före ikraftträdandet hade avtalat om att köpa för leverans före den 1 januari 2026, ska inte medföra att ett hållbarhetsbesked återkallas eller inte beviljas, om inte detsamma hade gällt enligt äldre bestämmelser.

På regeringens vägnar

EBBA BUSCH

Linnéa Klefbäck
(Klimat- och
näringslivsdepartementet)

¹³ Senaste lydelse 2020:1044.